

EVA-LENA JANSSON
LARS JOHANSSON
Riksdagsledamöter (S)

Konstitutionsutskottet

Ink 2011-04-01

Dnr 050-2301-2010/11

Stockholm 2011-03-31

Begäran om granskning av regeringens agerande rörande samgåendet mellan Posten och Post Danmark.

I juni 2008 beslutade riksdagen att godkänna ett samgående mellan Posten och Post Danmark samt att bemyndiga regeringen att minska statens ägarandel som lägst ned till 34 % av rösterna i det sammanslagna bolaget.

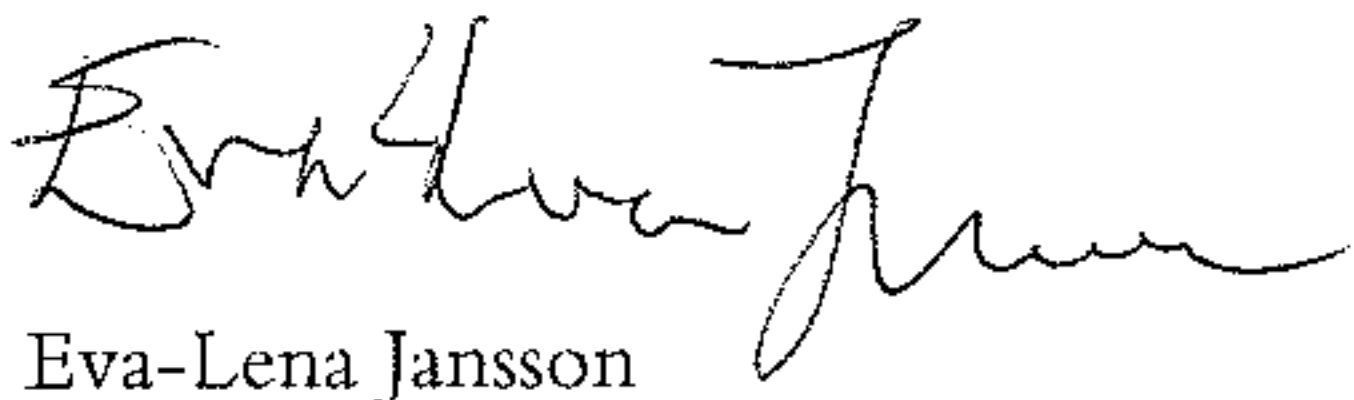
Den 24 juni 2009 tecknades ett aktieägaravtal mellan den svenska och danska staten som enligt uppgift innehåller en paragraf som förhindrar Sverige från att bibehålla sin ägarandel i Posten. Ett tilläggsavtal till detta aktieägaravtal tecknades den 17 februari 2011. Dessa bägge avtal hölls hemliga för riksdagen. Den 7 mars 2011 fick riksdagens näringsutskott reda på att avtalet existerade, men man hade ännu inte fått ta del av det.

Att näringsutskottet fick kännedom om avtalens existens beror på att utskottet den 18 januari 2011 startade beredningen av det årliga betänkandet rörande statliga företag. I samband med beredningen stod det ganska snart klart att det fanns en majoritet, både i utskottet och i riksdagen som helhet för ett motionskrav att återta bemyndigandet att minska ägandet i Posten Norden AB. Den 1 mars justerades betänkandet och det stod då helt klart att riksdagen skulle återta bemyndigandet. Den 7 mars fick så utskottet kännedom om de hemliga avtalen vilket föranledde ett möte den 10 mars 2011 mellan näringsutskottet och ansvarig minister Peter Norman (M). Vid mötet uppgav ansvarig minister att ett bifallande av motionen skulle göra att svenska staten blev skadeståndsskyldig gentemot den danska staten på grund av hur de hemliga avtalen var utformade.

Nu blir det hela mycket märkligt. Riksdagens bemyndigande från juni 2008 kan inte sägas utgöra en möjlighet för regeringen att teckna avtal som skapar ekonomiska förpliktelser av det slag som ansvarig minister menat finns. Detta strider mot regeringsformens 9 kap. 10 § "Regeringen får icke utan riksdagens bemyndigande taga upp lån eller i övrigt ikläda staten ekonomisk förpliktelse".

I och med att avtalen har hållits hemliga är det dock svårt för en enskild riksdagsledamot att överhuvudtaget bedöma sanningshalten i ministerns uttalande. Avtalen finns nu på näringsutskottets kansli där ledamöterna i utskottet kan läsa dem, men de har inte varit föremål för tolkning eller beredning av kansliet eller utskottet. Att den ansvarige ministern har en annan syn på det statliga ägandet än riksdagsmajoriteten kan ha påverkat hans tolkning av avtalet för att skapa en för sina intressen så gynnsam miljö som möjligt i utskottet.

Vi vill därför att riksdagens konstitutionsutskott, som ju har möjlighet att ta del även av sekretessbelagt material i sina granskningar, granskar hur regeringen hanterat riksdagens beslut och bemyndigande från 2008 kring samgående med Post Danmark, både utifrån det som tas upp i anmälan och eventuellt andra ageranden som kan ha gått utanför riksdagens beslut och bemyndigande.

Eva-Lena Jansson

Lars Johansson